

**ORDU ZABİTANINA MAHSUS TERFİ KANUNUNUN BAZI MADDELERİNİN TADİLİ HAKKINDA
1/153 NUMARALI KANUN LÂYİHASI VE MÜDAFAAİ MİLLİYE ENCÜMENİ MAZBATASI**

Türkiye Cumhuriyeti
Başvekkâlet
Muamelât Müdüriyeti
Mukarrerat Şubesi
Adet
6/1365

22 Mart 1928

Büyük Millet Meclisi Riyaseti Celilesine

Ordu zabitanı heyetine mahsus 863 numaralı Terfi Kanununun bazı maddelerinin tadili hakkında Müdafaaî Millîye Vekâleti Celilesince tanzim edilen ve İcra Vekilleri Heyetininin 18 Mart 1928 tarihli içtimasında tezekkür ve Meclisi Aliye arzı tasvip olunan Kanun Lâyihasıyla esbabı mucibe mazbatasının musad-dak sureti leffen takdim olunmuştur. Muktezasının ifasına ve neticesinin iş'arına müsaade buyurulmasını rica eylerim efendim.

Başvekil
İsmet

Terfi Kanununun altıncı ve onbirinci maddelerine ilâvesi iktiza eden fıkralarla tayyî icabeden fıkraların esbabı mucibe lâyihası

1. 863 numaralı Terfi Kanununun altıncı maddesinin sonuncu fıkraları, onuncu maddedeki müddeti asgari ikmaline dair olan kayda bir taarruz teşkil ettiği için tayyedilmiştir.

2. Terfi Kanununun on birinci maddesinin ikinci fıkrasındaki levazım zabitanında sıhhiye ve baytariye zabitanı misillü bilfiil kıt'adan levazım umurunu idareye kabiliyet ve iktidarına lüzum görülmüştür. Esasen levazım zabitanı imalâtı harbiye ve harita zabitanı gibi başlı başına bir müesseseye mensup olmayıp daima kıtaat ile hali temasta bulunmakta ve kıtaat levazımının emir ve idaresine yakından temas eylemelerine ihtiyaç vardır. Küşad edilmiş olan levazım mektepleri de büyük, küçük cüz'ü tamlar idaresini öğrenmek ve onu kıtaatta tatbik etmek içindir. Binaenaleyh sıhhiye ve baytariye zabitanı gibi levazım zabitanının dahi kıtadan alacakları sicillât ile terfi ve terakkilerini mümkün kılabilmek için mezkûr fıkradaki levazım kelimesi kaydının tayyına lüzum hasıl olmuştur.

Ancak levazım zabitanının kıt'a müddeti asgarilerinin şimdiden ikmaline zaman ve imkân olmadığından zabitanı mumaileyhim için işbu şartın 30 Ağustos 1929 tarihinden sonraki terfiatta nazarı dik-kate alınmasına zaruret vardır.

3. Terfi kanununun onbirinci maddesinde: Hiçbir zabıt Terfi edemez diye muharrer isede; Harp Akademisi tahsiline iştirak edenlerin gerek mektebe girmezden evvel, gerek tahsil seneleri arasında ve tahsilden sonra memur edilecekleri muhtelif muharip kıtaat kumandanlıklarındaki hizmetlerinin esas sınıfları kıta hizmetinden addi muharip sınıfları tanımlarına vasıta ve daha büyük makamlara yaklaştırmayı temine hadim olacaktır.

4. Terfi Kanununun on altıncı maddesindeki «Erkânı Harbiye Mektebi» tabiri ahiren «Harp Akademisi», unvanına kalbedilmiş olduğundan mezkûr maddedeki kaydın da o vechile tadili icabetmiştir.

Salifülarz mevaddı âli Şûrayı Askerice dahi müzakere ve tensip kılınarak merbut Kanun lâyihası tanzim kılınmıştır.

Türkiye

Büyük Millet Meclisi

25.4.1928

Müdafaaî Millîye Encümeni

Karar No. : 43

Esas No. :

Müdafaaî Millîye Encümeni Mazbatası

Riyaseti Celileye

Ordu zabitanı heyetine mahsus 863 numaralı Terfi Kanununun bazı maddelerinin tadili hakkında Kanun Lâyihası Müdafaaî Millîye Vekili Mustafa Abdülhalik Bey ve Muamelâtı Zatiye Dairesi Osman Şevket Paşanın huzurlarıyla tetkik ve müzakere olundu.

863 numaralı Kanunun altıncı maddesinin sonunda ki (bunlar müddeti asgarilerinin ikmalî mecburiyetinden istisna edilebilirler, ancak 11 nci madde mucibince müddeti asgarilerinin sülüsünü kıta hizmetinde geçirmeye mecburdurlar.) fıkrasının onuncu maddede gösterilen müddeti asgarilerle kabili tevfiik olamıyarak bir tearuz teşkil ettiği cihetle bu fıkranın tayyî teklif edilmektedir. Filhakika altıncı ve on birinci maddeler mefadi, yekdiğeri ile tearuz teşkil ettiği görüldüğünden teklifi vaki kabul edilmiş, şu kadarki bu

tayyedilen fıkra yerine tavhizen «Ancak onuncu maddede gösterilen müddeti asgarileri ikmal etmedikçe ve bu müddetlerin sülüsünü kit'ada geçirmedikçe terfi edemezler) fıkrasının vaz'ı tensib edilmiştir.

On birinci maddenin ikinci fıkrası sonunda;

(Sanayii Harbiye, Harita ve Levazım sınıflarına mensup zabitan; sınıflarına ait kadro dahilinde mafevklerinden alacakları siciller üzerine terfi ederler) fıkrasına nazaran levazım yalnız kendi sınıfı mafevklerinden sicil alması kâfi olmayıp mensup olduğu sınıfın kit'asındaki levazım umurunu idareye kabiliyet ve iktidar göstermesi maksut olduğundan bu fıkradaki (levazım) kelimesinin kaldırılması hakkında teklif kabul edilmiş ve şu itibarla: 11 nci maddenin fıkrai evveliyesindeki (hiçbir zabıt meisub olduğu sınıfın kit'asında rütbesine ait asgari müddetin lâakal üçte biri kadar bilfiil hizmet etmedikçe terfi edemez) ifadesinde, levazım sınıfı zabitanı da dahil bulunması tabii bulunmuş olduğundan bu bapta başka bir fıkra ilâvesine lüzum yok isede bazı levazım zabitanı sunufu muhtelif kâtaatından alınarak işbu sınıfa verilmiş olduğuna göre birinci fıkradaki (sınıfın kit'asında) tabirinden mukaddeme levazıma alındığı kit'a manası verilmek ihtimaline karşı bunu tasrihen bu fıkraya bir kaydın ilâvesi lâzım görülmüştür. Ancak Muamelâtı Zatiye Dairesi Reisi Paşanın verdiği izahata göre sicil talimatnamesinde levazım zabitanının ne suretle ve hangi mafevker tarafından sicil alacakları tasrih edilmek suretiyle berveçhi maruz iltibasın izale edileceği anlaşıldığından mezkûr birinci fıkra olduğu gibi kabul edilmiştir. On birinci maddenin teklif edilen şeklindeki (Harp Akademisi tahsilinde bulunan zabıtların gerek! mektebe girmezden evvel ve gerekse tahsil seneleri arasında) fıkrasında görülen (gerek mektebe) yerine (Akademiye) ve gerekse yerine de (sepkeden kit'a hizmetleri gibi) ibaresinin vaz'ı ve aynı fıkradaki (kumandanlıklarındaki hizmetleri) ibaresinden sonra bir (dahi) kelimesinin ilâvesi münasip görülmüştür. Bu maddenin fıkaratı sairesiyile muvakkat madde ve diğer mevad aynen kabul edilerek kanun şekli ahiri raptentakdim kılınmıştır.

Reis	Mazbata Muharriri
Kütahya	Bolu
Recep	Cemil
Kâtip	Aza
Erzincan	Erzincan
Aziz Samih	

Aza
Bilâlis
Muhittin Namî

Aza
Billecâk
İbrahim

Aza
Bursa
Esat

Hükûmetin Teklifi

Askeri Terfi Kanununun Bazı Mevaddını Muaddel Kanun Lâyihası

Birinci Madde — 863 numaralı Ordu Zabitan Heyetine Mahsus Terfi Kanununun altıncı, on birinci, on altıncı maddeleri berveçhi ati tadil edilmiştir.

Altıncı Madde — Kadro mucibince rütbesinin mütenazırı olan kit'adan mafevk kit'ada istihdamlarına lüzum hasil olanların bilfiil ehliyet gösterdikten başka, o vazifeden mafevk makam için dahi müsait sicil almış olmaları halinde, bu gibiler hem rütbelerinin kıdemlisi sayılırlar.

On Birinci Madde — Hiçbir zabıt mensup olduğu sınıfın kit'asından rütbesine ait asgari müddetin lâakal üçte biri kadar bilfiil hizmet etmedikçe terfi edemez. Ancak hakkında kadro mucibince rütbesinin mukabili kâtaat bulunmayan zabitanın terfileri mafevklerinden alacakları siciller üzerine yapılır.

Mütehasıs tabip ve baytar ve kimyagerlerin hastahanelerdeki ihtisas hizmeti kıta hizmeti olarak kabul edilir. Sanayii harbiye, harita sınıflarına mensup zabitan sınıflarına ait kadro dahilinde mafevklerinden alacakları sicilleri üzerine terfi ederler. Ancak birinci fıkrada mezkûr kıta zabitanından gayri mezkûr fıkradaki emsali nasplılardan evvel terfi edemezler.

Harp Akademisi tahsilinde bulunan zabıtların gerek mektebe girmezden evvel ve gerekse tahsil seneleri arasında ve tahsilden sonra memur edilecekleri muhtelif muharip kıtaat kumandanlıklardaki hizmetleri esas sınıfları kıta hizmetlerinden sayılır. Harp Akademisini muvaffakiyetle ikmal etmiş olan ve fakat rütbeleri mukabili kit'ası bulunmayan muharip sınıf mensuplarının terfileri bu gibilerin kanunen muayyen olan kıta hizmetini rütbelerine mütenazır piyade kit'alarında yapmaları ile meşruttur.

Alelumum muavin sınıflar mensuplarından Harp akademisini muvaffakiyetle ikmal edenler piyade sınıfına nakledilirler.

On Altıncı Madde — Harp Akademisi tahsilini muvaffakiyetle bitirenlere verilmekte olan dört sene kıdem zammı atide gösterilen şartlarla taksim olunur.

A) Tahsili muvaffakiyetle bitirerek çıkanlara bir sene kıdem zammı,

B) Bunlardan kıt'ada ve Erkânı Harbiye vazâifinde iki sene zarfında ibrazı ehliyetle Erkânı Harbiye vazâifine liyakatları tasdik olunanlara daha iki sene Erkânı Harp kıdemi zammı verilir,

C) Emsali arasında fevkalâde temayüz ettikleri müteselsilen tasdik olunanlar meyanından temayüz ettikleri Erkânı Harbiyeyi Umumiye Riyasetince dahi tasvip edilenlere bir sene daha kıdem zammı verilir,

D) Kaymakam rütbesinden yukarı rütbelerde kıdem zammı verilmez,

E) Tatbikat mekteplerinde tabip ve baytarların muavinliğe ayrılanlardan muvaffakiyetle imtihan verip mütehasıs diploması alacaklara bir sene ve baş muavinlerinden iki sene müddetlerini muvaffakiyetle itmam edenlere ayrıca bir sene kıdem zammı verilir,

F) Eczacıardan tatbikat mekteplerinde kimyager yetiştirilmek üzere muavin eczacılığa ayrılanlara iki sene tahsili muvaffakiyetle bitirmek şartı bir sene kıdem zammı verilir,

Yukarıki fıkralara tevfikân kıdem zammı almış olanlar aldıkları kıdem zamlarıyla tashih edilen nasp tarihlerine nazaran emsalleri terfi etmiş ve kendileri de rütbeleri müddeti asgarilerini fiilen ikmal eylemiş iseler derhal, değilse bu iki şartın itmamında terfi ettirilirlir,

İkinci madde — Bu Kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

Üçüncü madde — Bu Kanunun ahkâmını icraya Müdafaai Milliye Vekili memurdur.

Maddei muvakkate — On birinci maddeye göre levazım zabitanı için icabeden kıt'a müddetleri ancak 30 Ağustos 1929 tarihinden sonraki terfiatda nazarı dikkate alınacaktır.

18 Mart 1928

Başvekil	Adliye Vekili
İsmet	Mahmut Esat
Müdafaayı Milliye Vekili	Hariciye Vekâleti Vekili
Mustafa Abdülhalik	Şükrü Kaya
Dahiliye Vekili	Maliye Vekili
Şükrü Kaya	Saraçoğlu Şükrü
Maarif Vekili	Nafia Vekili
Mustafa Necati Bey	Behiç Beyefendi
İçtimada bulunmadı	İçtimada bulunmadı
İktisat Vekili	Sihhiye ve Muaveneti
Mustafa Rahmi	İçtimaiye Vekili
	Doktor Refik

Müdafaai Milliye Encümeninin Tadili Askeri Terfi Kanununun Bazı Mevaddını Muaddel Kanun Lâyihası

Birinci madde — 863 numaralı Ordu zabitan he-yetine mahsus Terfi Kanununun altıncı, on birinci, on altıncı maddeleri berveçhi ati tadil edilmiştir.

Altıncı madde :

Kadro mucibince rütbesinin mütenazırı olan kıt'adan mafevk kıt'ada istihdamlarına lüzum hasıl olanların bilfiil ehliyet gösterdikten başka o vazife-den mafevk makam için dahi müsait sicil almış ol-maları halinde bu gibiler hem rütbelerinin kıdemlisi sayılırlar, ancak onuncu maddede gösterilen müddet-leri ikmal etmedikçe ve bu müddetlerin sülüsünü kıt'ada geçirmedikçe terfi edemezler.

On birinci madde :

Hiç bir zabıt mensup olduğu sınıfın kıt'asında rütbesine ait asgari müddetin - lâakal üçte biri ka-dar bilfiil hizmet etmedikçe terfi edemez, ancak sınıfında kadro mucibince rütbesinin mukabil kıtaat bulunmayan zabitanın terfileri mafevklerinden ala-cakları siciller üzerine yapılır.

Mütehasıs tabip ve baytar ve kimyagerlerin has-tahanelerdeki ihtisas hizmeti kıta hizmeti olarak ka-bu edilir. Sanayii harbiye, harita sınıflarına mensup zabitan sınıflarına ait kadro dahilinde mafevklerin-den alacakları siciller üzerine terfi ederler, ancak birinci fıkrada mezkûr kıt'a zabitanından gayrı mes-kûr fıkradaki emsali nasplılardan evvel terfi ede-mezler.

Harp Akademisi tahsilinde bulunan zabıtlerin Akademiyeye girmekten evvel sepkeden kıt'a hizmetleri gibi tahsil seneleri arasında ve tahsilden sonra me-mur edilecekleri muhtelif muharip kıtaat kumandan-lıklarındaki hizmetleri dahi esas sınıfları kıta hizme-tinden sayılır. Harp Akademisini muvaffakiyetle ik-mal etmiş olan ve fakat rütbeleri mukabili kıt'ası bulunmayan muharip sınıf mensuplarının terfileri bu gibilerin kanunen muayyen olan kıt'a hizmetini rüt-belerine mütenazır piyade kıt'alarında yapmaları meşruttur. Alelumum muavin sınıflar mensupların-dan harp akademisini muvaffakiyetle ikmal edenler piyade sınıfına nakledilirler,

On altıncı madde :

Aynen,

İkinci madde — Aynen,

Üçüncü madde — Aynan,

Maddei muvakkate — Aynen.